

Somut Şeyler Soyut Oluyordu 6

– Bayram KAYA · 26 Aralık 2016

Totem, çevresi de kendisi olan; bir alandı. Kült merkezleri içten dışa salınım gelgitleriyle büyüyüp geliyordu. Kültün merkezi denge salınımlı kaynak olmakla çevresini salınımlar ile düzenletil yapmanın senkronlayım osilasyon merkeziydi.

Kült merkezli çevre; totem alan gibi değildi. Kült merkezli çevre; kendi dışında olan birçok totemlerden oluşuyordu.

Üç tür kült merkezi oluşmuştu. Birincisi ön ittifaklardı. Ön ittifaklar kendi dışındaki totemlerle olan ortaklıkları ilahi kült merkezi ekseninde gerçekleşiyordu. İlahi sentezler kabul ve beklenti oluşmasının tapım merkeziydi.

İkinci tür kült merkezi de köleci imanlı özel mülk ihsaslı kült merkezleriydi. El Beyt olan birçok kült merkezleriydi. Ki bu merkezler özel mülkiyetçi inşaya imanını olmanın merkeziydi.

Üçüncü tür kült merkezi, günümüzdeki tür tekelci sermaye çevreli kült merkezleriydi.

Her üç kült merkezi, hem sentez olmak zorundalar. Hem de kendi içinde çeşitli parça durumla aşamalı olmalarıyla süreçlenmek zorundadırlar.

İlk kült merkezi kolektif oluşun merkezidirler. Son iki kült merkezi özel mülkün ve sermayenin putu ve ritüel merkezi olmakla, sermaye ile özel mülkün kıblesi ve Kâbe'sidirler.

Soyutlama yetisi o varlığın ya da iletme de olan o sosyal yapıların, en önemli özne ve sosyal öznellik

özelliğidirler.

Soyutlama bir şeyi somluğundan; ya da bir şeyi somut görünüşünden soymak anlamına gelir. Soyutlama yaparken soyutlamaya konu olan nesne özelliklerden ayrılmasıyla düşünülür. Soyutlama ansal, öznel bir özelliktir. Soyutlama yetisi gelişmenin en belirgin yanlarından birisidir.

Soyutlama yetisi fantezi oluşla ortaya çıkabilmekte. Hücre içi organ el sentezleriyle ortaya çıkabilmektedir. Böylece iş birliğini yapan sentezin (sosyo toplumsa olanların) durumu zahiri görülebilmektedir.

Soyut düşünmeler, sentezin kesim noktalarına gidip gelen duyarlılıkla başlamıştı. Soyutlama daha çok bir sentezlilik özelliğidir. Sentezin vücut bulması olan soyutlama biyolojik bireyin; özne ve öznel oluşun, tekilliği üzerinde durulmuştu.

Soyutlama gücü içte karmaşık girişmeleriyle ruh dünyasına yansımıştı. Dışta sosyo toplumsa olanın diyalektik etkisiyle de iyice şahlanmıştı. Alan etkili totemi mana algılarından kotarılan anlamalar kişisi soyutlamadırlar.

Kişiler bu sanı kanılarını kendi grup alanı içinde sembol ve simgeler üzerinde soyut mana etmekle grup ortak bilincine ulaşırlar. Ve yine kişilerdeki bu sanı kanılar grubun ortak biçimlemesi yapılmakla; bu ortak biçimlemeli mana anlayışı kişilerdeki bu soyutlama olgunlaşmasının sıçramasıydı.

Her soyut anlamayı; her soyut manayı; onun simge öznesi olan somutluklar takip edecekti. Her somutun bir soyutluğu varsa, soyut olan şeyin de temsili veya uygulanır bir somutu vardı. Totem, soyut anlamının somut temsilce, sembolüydü.

Somut şeyler totemde soyut edilip tüzeli oluyordu. Soyut olanlarda totemde söylenip totemden anlam

yapılmakla uygulanıyor, davranışlar somutluğuna dönüşüyordu.

Ya da davranışa dönüşen eylemler şekil, yontu ediliyordu. Totem, somut temsilciliği tüzel kılmanın mana şekliydi. Mamon özel mal mülk sahipliği bilinciydi. İlkın her bir özel mülk sahipliği olan temsilci meşruiyetlik, El olmakla şekil ve sembol edildi. Mamon; El'i, El yapan toplam içkinliklerin bir simgede anlam kılınmasıydı.

Atalarımız hem kendi öncesi sosyo totemi inşayı oluşmanın deneyim ve kurallarını söz olarak bizlere aktardılar. Hem de kendi deneyimlerini, anlattıkları bu müktesebatların içine kattılar.

Yaşamımızı kolay kılmak için aktarılan müktesebatlar da; kabul etmeyi ve beklentiği oluşın kült çevrimli merkeze duyulan minnet ve mihneti duygular da; kişilerin ayrı bir soyutlama yeteneğiydiler.

İkinci soyutlama şekli de, gruplar arası girişmelerin ürünü olmakla bileşmenin (ittifakın) kararlarını alan ilahi anlayışlı soyutlamaydı. Süreç Mamon'du soyutlamaya gelmezden önce, Mamon'du soyutlama ilahi soyutlama yapmanın gücünü görmüştü.

İlahi mana; başka totem grupların farklı mantıkla oluşın kültürleri içinde çoklu düşünmeyi bir arada değerlendirme yapmanın senteziydi. İlah temasların sağlanmasını takdir edendi. İttifakı takdir eden irade, takdir eden totemi kişiler şahsında yoğunlaştırılmakla anlaşıldı. İlahların soyut bir güç olmaları, totemi sentezler soyutluğu oluşuyla simge edilişti.

Bu soyutlamalar melezlerin gözünde totem temsilciler gibi hem somut olanlardan yansımaydı. Hem de somut temsilci olanların aralarında çekilmeleriyle; aralarında çekilenlerin ortada bıraktıkları her bir boşlukların her bir yeni durumlar karşısında somut düşünce ve duygularla doldurulmasıydı.

Yine soyut kılınmakla anlam yapılan düşüncelerden de yeni çıkarımlar yaptılar. Çıkarımı yapılan bu soyutlamalar; içine yeni yeni büründürmeler katılan yansımaları. Somut oluşla melezler, ilahlardan doğuyorlardı. Melezlerden de insanlar doğuyordular.

Somut oluşuyla ilahlar; insanlar gibi yiyip içenlerdi. Cinsel birleşme yapanlardı. Alan içi süreci düzenleyen edim oluşun mana anlamasıydılar. Ortaklaşa olanın simgesiydiler.

İlahlar farklı gruplar girişmeli sosyal oluşa; toplum sal oluşa vize veren, onay veren sentezin; ilk kurumlaşmasını yapan tiptiler. Bir yanıyla melezin ve insanın kendileri gibi olan

ilahlar; diğer yönden sürekli kurul kararı alan donanımlarıyla söz söylemenin; yol gösterir olmanın, mana anlamasıydılar.

İlahlar bu yönden maddenin ve mana olmanın ikili (soyut somut) karakteri olmakla, zıtlık olmanın da bir mana tipi oldular.

İlahlar somut halde totemi etnik kişilerdi. Totemi etnik oluşun bir ırası da totemlerin kendi aralarında münasebet kurmalarıydı. İlah pozisyonunda olan totemler, iç cinsellik ilişkileri kendilerine yasakladılar.

İlahi mana ile grupların kendi arasında çoğalması yerine; grupların, gruplar arası temaslarıyla çoğalmasına geçtiler. Böylece karşı ilahların cinsel birleşmeleri melezlerin ve insanların doğumunu ortaya koydu.

Karşı grupların, eş deyişle farklı gruptan etnik ilahların birleşmeleriyle çoğalan yeni tip bir melezlikle insanlar vücut bulmaya başlamıştı.

İlahların kendi aralarında çoğalamama kararı, bir süre sonra kendi aralarında üreyemeyen son totem soy ilahların da sonunu getirecekti. Kendi aralarında çoğalamayan ilahların etnik saflıkları; ilahların doğal ölümleri neticesinde son buldu. İlah neslinin bu şekilde son bulmasıyla ilahlar adeta insanlar içinde çekilip gittiler.

İttifak alanı içindeki kişilerin dışlarında edindikleri mana soyutlamasından birisi de buydu. Günü gelince ilahların insanlar içinde çekilip gitmeleri olan soyut düşünceleriydi.

Üçüncü türden sentez ürünü soyutlamalar; ilahi manadaki soyutlamaların köleci döneme aktarılmasıydı. İlahi dönem içinden köleci döneme aktarılanlar; köleci döneme, doku uyumsuzluğu yapıyordu.

Bu aktarılanlar köleci sistem envanterleri içinde köleci sisteme göre bağ ve bağtılamaya tabii kılındı. Köleci mana kimi ilahi anlamları tersine çevrilmekle ilahi manaları köleci sisteme göre alam etmenin yansımalarından oluşacaktı. Bu soyutlama son iki bin yıl içinde kelimenin tam anlamıyla bir soyutlama oldu.